

Posudek vedoucího DP

Diplomantka: Bc. Eva Stručovská

Vedoucí: Mgr. Lukáš Zámečník, Ph.D.

Název magisterské práce:

Analýza konceptuální metafory ve vybraných textech britské zpěvačky Dido

Kolegyně Eva Stručovská se ve své diplomové práci zaměřila na téma z oblasti kognitivní lingvistiky, konkrétně se věnovala problematice konceptuální metafory v angličtině. Volba anglických dat byla motivována především snahou opřít analýzy o kanonické postupy (v případě angličtiny definované Lakoffem a Johnsonem), které např. pro češtinu nejsou dostatečně ustálené. Protože jsem genezi diplomové práce sledoval dlouhou dobu, vím, že autorka věnovala výběru vhodných dat velkou pozornost a s velkou pečlivostí dbala na to, aby zvolená data mohla být dostupnými metodami analyzována (proto nakonec zvolila texty britské zpěvačky Dido). Neobvyklým rysem autorčiny práce je to, že zkoumala konceptuální metafory, vyskytující se v poetických textech (k tomu se váže otázka č. 1).

Práce je napsána velmi svěžím stylem, velmi pěkně se čte a je autorsky původní. Standardním způsobem pracuje se zdroji, které cíleně využívá a korektně cituje. Úvodní dvě kapitoly nastiňují historický kontext zkoumání fenoménu metafory a vymezují oblast výzkumu konceptuální metafory vůči literárně-vědnému konceptu metafory. Autorka se pokouší metaforu definovat, prostřednictvím srovnání s metonymií a frazémem. Následně přehledně a stručně představuje Lakoffovu a Johnsonovu teorii konceptuálních metafor. Jádrem práce tvoří provedené analýzy a jejich vyhodnocení.

Postup identifikace konceptuálních metafor opírá autorka o strategii navrženou Zoltanem Kövecsesem a skupinou „Pragglejaz“ („Skupina vědců Pragglejaz navrhla určitý postup, kterým můžeme identifikovat metafory.“, s. 17, viz otázka č. 2). Vybavena touto schopností pak autorka analyzuje 13 textů písní zpěvačky Dido a 13 sad komentářů, které k písním publikovali na youtube posluchači zmíněných písní. V jednotlivých textech identifikuje jednotlivé typy konceptuálních metafor, které se nacházejí na Master Metaphor List.

V závěru autorka uvádí pořadí četností jednotlivých typů konceptuálních metafor a srovnává tyto četnosti v textech písní a v textech komentářů posluchačů těchto písní. Konstatuje, že teorie konceptuálních metafor byla jejím výzkumem podpořena, protože: „(...) se metafora vyskytuje jak v uměleckém, tak neuměleckém textu, (...)“ (s. 62) Autorka se také snaží zdůvodnit nejčastější výskyt metafory „STAVY JSOU UMÍSTĚNÍ/ZJIŠTĚNÍ“ (viz otázka č. 3).

Otázky:

1. Jak často dochází k identifikaci konceptuální metafory v místě výskytu metafory jako básnické figury? (Uveďte prosím příklady.)

2. Na straně 17 se autorka odvolává na „skupinu vědců Pragglejaz“, která navrhla postup identifikace metafor (MIP), nicméně ve zdrojích nenacházím odkaz na žádný text této „skupiny“. Mohla by autorka při obhajobě objasnit, o jaký zdroj se jedná?
3. Mohla by autorka více rozvinout zdůvodnění výskytu velmi frekventované metafory „STAVY JSOU UMÍSTĚNÍ/ZJIŠTĚNÍ“, které nabízí na s. 61? Navržené zdůvodnění mi není příliš jasné.

Práci doporučuji k obhajobě a doporučuji hodnotit ji stupněm B.

V Olomouci dne 24. 6. 2020

Lukáš Zámečník